

I N D E X

TOMI SEXTI.

TRACTATUS

De Legibus.

DISSERTATIO I.

De Lege æterna & naturali. 3

CAPUT I. Utrum existat Lex naturalis.	5
PROP. I. Bonum & malum morale ex natura sua differunt.	Ibid.
PROP. II. In omnium mentibus existit Lex naturalis.	7
Solvuntur objecta.	8
CAPUT II. Utrum Lex naturalis mutationem & dispensationem admittat.	11
PROP. Lex naturalis nullam mutationem, nullamque dispensationem admittit.	Ibid.
CAPUT III. Utrum Lex naturalis ita semper obliget, ut illius ignorantia à peccato nunquam excuset.	15
PROP. Juris naturalis ignorantia à peccato nunquam penitus excusat, quamvis illius gravitatem aliquando imminuat.	16
Solvuntur objecta.	25

DISSERTATIO II.

De Lege positiva.

SECTIO I. De Lege positiva divina.	Ibid.
CAPUT I. De Lege veteri, sive Mosaica.	32
ART. I. An Lex vetus bona fuerit, Deumque auctorem habuerit.	Ibid.
PROP. I. Lex vetus bona fuit.	Ibid.
PROP. II. Deus veteris Legis auctor est.	34
Solvuntur objecta.	Ibid.
ART. II. Quosnam obligaverit Lex vetus.	42
PROP. Præcepta Legis Mosaicæ ceremonialia & judicialia solos obligabant Judæos.	Ibid.
ART. III. Utrum abrogata fuerit Lex Mosaica, & quandonam desierit.	44
PROP. I. Lex Mosaica in iis quæ pertinent ad præcepta ceremonialia & judicialia, non erat perpetuè duratura, sed aliquandò abroganda.	Ibid.
PROP. II. Lex Mosaica reverà est abrogata.	46
Solvuntur objecta.	47
PROP. III. Lex vetus non abrogata est ante Christi mortem.	48
Q. 1 ^o . Quo tempore abrogata fuerit Lex vetus.	
2 ^o . Utrum illicita fuerit ejus observatio, postquam obligare desit.	50 & seq.
CAPUT II. De Lege nova, sive Evangelica.	53
ART. I. De nomine & natura Legis novæ.	Ibid.
PROP. Lex nova describi potest: Lex à Christo data, ab Apostolis promulgata, conjunctam sibi habens gratiam, ad finem usque mundi duratura.	54
Solvuntur objecta.	56
ART. II. Quænam sint Legis veteris & Legis novæ discrimina.	58 & seq.
SECTIO II. De Lege positiva humana.	72
CAPUT I. Utrum Principes sæculares & Ecclesia	

- possint Leges condere, quæ conscientiam obligent.
Ibid.
- PROP. I. Principes seculares, etiam ethnici, possunt Leges condere quæ conscientiam obligent. 73
- PROP. II. Ecclesia potest Leges condere quæ vim obligandæ conscientiæ habeant. Ibid.
- Q. 1°. Quis Leges Civiles, 2°. quis Leges Ecclesiasticas ferre possit. 75 & seq.
- CAPUT II. De objecto, sive materia legis humanæ. 76
- PROP. I. Potestas civilis non potest de rebus merè spiritualibus Leges ferre. 77
- PROP. II. Propria Legum Canoniarum materia sint res spirituales. 79
- CAPUT III. De subjecto Legis humanæ. Ibid. & seq.
- CAPUT IV. De Legum humanarum obligatione. 83 & seq.
- CAPUT V. De variis Legum humanarum speciebus. 85
- ART. I. De Leg. scripta. Ibid.
- Q. 1°. Quot partibus constet Juris Romani corpus. 2°. Quomodo definiatur Jus Canonicum, & quibus ex partibus coalescat. 86 & seq.
- ART. II. De Leg. non scripta, seu de consuetudine. 89 & seq.
- ART. III. De Lege favorabili, seu de privilegiis. 91 & seq.
- ART. IV. De Lege odiosa. 94 & seq.
- §. I. De Lege pœnali. Ibid.
- §. II. De Lege Tributorum. 96 & seq.
- §. III. De Leg. irritante. 99 & seq.
- CAPUT IV. De Legum humanarum cessatione 100.
- ART. I. An, cessante sine Legis, Lex quoque ipsa desinat. Ibid.
- ART. I. De cessatione Legis humanæ per dispensationem. 102 & seq.
- ART. III. De cessatione Legis per interpretationem, derogationem & abrogationem. 106

TRACTATUS

De præcipuis & communioribus Ecclesiæ præceptis. 108

- CAPUT I. De audiendæ Missæ præcepto. 109 & seq.
- CAPUT II. De præcepto quo jubemur diem dominicam & festa colere. 118
- ART. I. De operibus quæ ad diem dominicæ, festorumque cultum pertinent. 120
- PROP. Ad satisfaciendum præcepto de Dominica aliisque diebus festis celebrandis, non satis est Missam audire. Ibid.
- ART. II. De operibus à quibus per dies festos abstinendum est. 123
- §. I. De operibus servilibus quæ per dies festos fieri prohibentur. 124
- Q. Quænam seorsim opera servilia prohibeantur. Ibid.
- §. II. De operibus quæ, licet servilia non sint, diebus tamen festis vetita sunt. 126 & seq.
- §. III. De causis quæ ab observatione præcepti opera servilia per dies festos prohibentis exemptunt. 131 & seq.
- CAPUT III. De præcepto Ecclesiæ, quo certis diebus jejunium præscribitur. 135
- ART. I. Utrum jejunia instituere possit Ecclesia. 136
- PROP. Potuit Ecclesia instituere jejunia. Ibid.
- ART. II. De præcipuis Ecclesiæ jejuniis. 137
- Q. 1°. Utrum antiqua sit jejunii quadragesimalis consuetudo. 2°. Propter quas causas institutum fuerit. 3°. Utrum antiquitatis, & quas ob causas inducta sint quatuor temporum jejunia. Ibid. & seq.
- ART. III. De conditionibus ad jejunium ecclesiasticum requisitis. 140

- §. I. De abstinentia à carnibus. Ibid.
 PROP. Ecclesia Catholica in jejuniis nunquam carnis usum admittit. 141
 Solvuntur objecta. 142
 §. II. De unica refectione ad jejunium ecclesiasticum requisita. 147 & seq.
 §. III. De cœnula serotina quæ collatio vocitari solet. 150 & seq.
 ART. IV. De iis qui jejunii Lege obstringuntur. 153 & seq.
 ART. V. De iis qui violandi jejunii occasionem & locum præbent. 155 & seq.
 ART. VI. De causis à jejunii Lege eximentibus. 156
 §. I. De iis qui propter impotentiam à jejunio liberi sunt. 157
 §. II. De labore qui à jejunio excusat. 158
 §. III. De pietatis operibus quæ à jejunii Lege liberant. 159
 ART. VII. De jejunii utilitate. 161
 ART. VIII. Quænam observari debeant, ut jejunium utile sit, Deoque gratum. 162

TRACTATUS

De Jure & Justitia. 166

DISSERTATIO I.

De Justitia. Ibid.

Q. 1°. Quotuplex sit justitia. 2°. An justitia distributiva sit justitia strictè sumpta. 3°. Quomodò appelletur peccatum ipsi oppositum. Ibid. & seq.

DISSERTATIO II.

De Jure. 170

CAPUT. I. De natura, divisione, subjecō & objecō dominii. 171

PROP. I. Peccatores & infideles sunt dominii capaces. 172

PROP. II. Parvuli & amentes sunt dominii capaces. 173

Q. An filiifamilias verum habeant in quædam bona dominium. Ibid.

CAPUT II. De variis acquirendi dominii modis. 175

ART. I. De acquisitione dominii per occupationem. Ibid.

ART. II. De acquisitione dominii per inventionem. 178

Q. 1°. Ad quem pertineat thesaurus inventus. 2°. Utrum rei nuper amissæ inventor, in eam dominium acquirat, 3°. Cujus sint bona derelicta. Ibid. & seq.

- ART. III. De acquisitione domini per præscriptionem. 180
 § I. De possessione & titulo ad præscribendum requisitis. Ibid & seq.
 § II. De bona fide ad præscribendum requisita. 183 & seq.
 § III. De tempore ad præscribendam requisitum. 186
 § IV. De iis quæ præscribi nequeunt. 189
 § V. Utrum legitimum sit dominium præscriptione acquisitum. 190
 PROP. Præscriptio bonæ fidei verum & legitimum, etiam in foro conscientie, dominium parit. Ibid.
 Solvantur objecta. 191

DISSERTATIO III.

De Restitutione. 193

- CAPUT I. De restitutione in genere. Ibid.
 ART. I. Utrum necessaria sit restitutio. 194
 PROP. Restitutio in re aut in voto necessaria est ad salutem. Ibid.
 ART. II. De circumstantiis restitutionis. 197
 §. I. Quis, quid & quantum restituere teneatur. 198
 SECTIO I. Quid restituere debeat, qui rem alienam bonâ fide possidet. Ibid & seq.
 SECTIO II. De possessore malæ & dubiæ fidei. 205 & seq.
 SECTIO III. De iis qui ad damnum alterius ex aliqua parte contulerunt. 208
 De iubente. Ibid.
 De consulente. 209 & seq.
 De consentiente. 211
 De palpone, adulatore. 212
 De receptante. Ibid.
 De participante. 213
 De muto, non obstante, non manifestante. 214
 §. II. Cui facienda sit restitutio. 215 & seq.

- §. III. Quomodo, quando, quoque ordine sit restituendum. 220
 SECTIO I. De ordine qui in restitutione inter damniferos servari debet. 222 & seq.
 SECTIO II. De ordine qui servari debet erga creditores quibus restituendum est. 226 & seq.
 §. IV. Quo in loco, cujusve impensis & periculo restituendum sit. 231 & seq.
 §. V. De causis à restitutione excusantibus. 234 & seq.
 CAPUT II. De restitutione in specie. 240
 ART. I. De restitutione ob damnum bonis corporis illatum. Ibid.
 §. I. Quid restitui debeat propter homicidium & mutilationem. 241
 §. II. Quid restituendum sit propter stuprum & adulterium. 244 & seq.
 ART. II. De restitutione famæ & honoris. 248 & seq.
 ART. III. De restitutione ob damnum bonis fortunæ illatum. 153 & seq.

DISSERTATIO IV.

De Contractibus. 260

- SECTIO I. De contractibus in genere. Ibid.
 CAPUT I. De natura, præcipuisque contractuum divisionibus, & de iis qui possunt validè contrahere. 261
 CAPUT II. De consensu ad contrahendum requisito. 264
 ART. I. An consensus ex errore vel dolo datus, ad contractum sufficiat. Ibid.
 PROP. I. Error & dolo circa rei substantiam irritum faciunt contractum. 265
 PROP. II. Error aut dolo circa qualitatem rei,

- qui dicitur incidens, irritum non facit contractum. Ibid.
- PROP. III. Error vel dolus circa accidentia qui dedit causam contractui, eum non facit irritum. 266
- ART. II. An valeant contractus ex metu facti. Ibid.
- PROP. I. Metus gravis, etiam injuste incussus, irritos non facit contractus, modo rationis usum non adimat. 267
- PROP. II. Contractus ex vi metuque gravi & injusto facti, licet validi, rescindi possunt & debent. 268
- CAPUT III. De obligatione quam pariunt contractus. 269 & seq.
- PROP. Contractus sine debita & essentiali juris formula confectus, ne ipso quidem conscientiae foro obligat. 270
- SECTIO II. De variis seorsim contractibus. 273
- CAPUT I. De mutuo. Ibid.
- CAPUT II. De usura. 275
- ART. I. Quid & quotuplex sit usura. 276
- PROP. Usura recte definitur lucrum quodcumque exactum vel speratum vi mutui. 277
- ART. II. Utrum & quo jure vetita sit usura. 281
- PROP. I. Usura quaecumque Jure divino prohibita est. Ibid.
- PROP. II. Usura quaelibet Jure ecclesiastico vetita est. 283
- PROP. III. Usura Jure gallico interdicta est. 285
- PROP. IV. Usura Jure naturali vetita est. 286
- Solvuntur objecta. 289
- ART. III. Quibus ex titulis liceat aliquid supra sortem exigere. 299
- §. I. Utrum ob sortis amittendae periculum liceat aliquid supra sortem exigere 300
- PROP. Non licet sub periculi cujuscumque praetextu aliquid praeter sortem exigere. 301
- §. II. An liceat aliquid praeter sortem accipere ob lucrum cessans & damnum emergens. 303
- PROP. Mutuans aliquid praeter sortem exigere licite

- potest, tum propter damnum emergens, tum propter lucrum cessans. Ibid.
- Q. 1°. Quanam requirantur conditiones, ut aliquid praeter sortem exigi possit ob damnum emergens. 2°. Quanam sint necessariae, ut lucrum cessans justa sit causa aliquid ultra sortem accipiendi. 3°. An possit mutuans in sortem non computare fructus pignoris, quod ipsi pro cautione pecuniae datum fuit. 4°. Utrum possit mutuans pacisci, ut si accipiens, praefixo, tempore, suam ob culpam non restituat, tunc aliquid praeter sortem in penam morae solvat, etiam lucro non cessante, nec damno emergente. 5°. An creditor queat in foro conscientiae percipere usuras, gallice les intèrèts, per sententiam Judicis sibi assignatas, ubi nullum ex dilata solutione damnum passus fuit. 304 & seq.
- CAPUT III. De contractu societatis. 308 & seq.
- CAPUT IV. De triplici contractu. 310
- PROP. Triplex contractus illicitus est, usuramque involvit. 311
- Q. An licitus sit contractus societatis cum sortis cautione, si lucrum non vendatur; vel cum venditione lucri sine sortis cautione. 313
- CAPUT V. De Cambio, gallice Change. 316
- PROP. I. Cambium siccum & temporale illicitum est. 317
- PROP. II. Cambium verum licitum est. 318
- CAPUT VI. De censibus, sive redditibus annuis. 319
- PROP. Census consignativus tum realis, tum personalis, licitus est. 320
- Q. Quanam sint in Gallia census constituendi conditiones. 321
- CAPUT VII. De venditione & emptione. 322
- ART. I. De natura, materia & pretio venditionis. 323 & seq.
- ART. II. An teneatur venditor rei suae vitia manifestare. 328

- ART. III. De venditione cum pacto facta. 330
 PROP. I. Venditio cum pacto redimendi, in solius venditoris gratiam facta, licita est, modò ab ea removeantur iniustitia & usura. 331
 PROP. II. Contractus venditionis cum pacto redimendi, in gratiam solius emptoris factus, reprobari debet quia usuram sapit. 332
 Q. 1°. Quis sit contractus quem Hispani vocant Mohatra, & utrùm sit licitus. 2°. Qualis sit retractus gentilitius, gallicè retrait lignager. Ibid. & seq.
 ART. IV. De venditione, cujus differtur solutio, de anticipata solutione, & chirographorum emptione. 334 & seq.
 ART. V. De venditione quæ fit per proxenetas, & de monopolio. 336
 CAPUT VIII. De locatione, conductione, deposito & commodato. 339 & seq.
 CAPUT IX. De fideiussione, cautione, pignore & hypotheca. 342
 CAPUT X. De ludo & sponsione. 344 & seq.
 CAPUT XI. De promissione gratuita. 349 & seq.
 CAPUT XII. De donatione. 351 & seq.
 CAPUT XIII. De ultimis voluntatibus. 354 & seq.

TRACTATUS

De Virtutibus. 358

DISSERTATIO I.

- De Virtute generatim. Ibid
 Q. 1°. Quomodò definiatur virtus. Ibid.
 Q. 2°. Quotuplici sensu accipi queat virtutis nomen. 359
 PROP. Nulla est vera virtus, quæ ex dilectione Dei saltem inchoatâ non prodeat. 360
 Solvuntur objecta. 368

DISSERTATIO II.

- De virtutibus moralibus. 369
 CAPUT I. De prudentia. 370
 Q. Quænam vitia sint prudentiæ opposita. 371
 CAPUT II. De temperantia. 372
 CAPUT III. De fortitudine. 373
 Q. 1°. An se ipsum occidere sit actus veræ fortitudinis. 2°. An duellum sit actus fortitudinis. 374 & seq.

DISSERTATIO III.

- De Virtutibus Theologicis. 377
 CAPUT I. De fide. 378

- ART. I. De natura & divisione fidei. *ibid.*
 ART. II. Quid requiratur ad fidem christianam. 381
 PROP. Fides christiana semper adjunctum habet aliquod amoris Dei propter se initium. *ibid.*
 Solvuntur objecta. 385
 ART. III. De subjectio fidei. 388
 ART. IV. Utrum à Christo & Apostolorum temporibus, fidei nova quaedam accessio facta fuerit, & quænam sint fidei nostræ symbola. 390
 PROP. Fides nullam suscepit accretionem quoad substantiam, sive per novas quasdam revelationes, sed tantummodò per ampliorem articulorum jam revelatorum expositionem. *ibid.*
 Q. 1°. Quid significet vox Symbolum. 2°. Quo-tuplex sit. 3°. An Symbolum Apostolorum ab ipsis conditum fuerit. 391 & seq.
 PROP. Symbolum Apostolicum ab ipsis Apostolis conditum rectissimè creditur. 393
 Solvuntur objecta. *ibid.*
 ART. V. De necessitate fidei. 395
 §. I. De necessitate actus interni fidei. *ibid.*
 SECTIO I. Quænam sit interioris actus fidei necessitas, & utrum quovis tempore in Christum mediatorem credere oportuerit. 396
 PROP. I. Interior fidei actus ad salutem necessarius est omnibus adultis necessitate tum medi-i, tum præcepti. 397
 PROP. II. Post Adami lapsum nemo prorsus iustitiam & salutem consequi unquam potuit, nec potest nisi per fidem in Christum mediatorem, ipsiusque gratiam. 398
 Solvuntur objecta. 401
 SECTIO II. Variæ proponuntur quæstiones ad fidei necessitatem pertinentes. 406 & seq.
 §. II. De externo fidei actu. 411
 PROP. I. Tenemur aliquando fidem exterius profiteri. 412
 Q. 1°. Quandonam teneamur fidem exterius con-

- fiteri. 2°. An liceas tyrannum fugere, ne fidem confiteri cogamur. 3°. An Pastoribus liceat, saviente persecutione, fugere. *ibid.* & seq.
 PROP. II. Nunquam licet fidem exterius negare sive ex animo, sive ex simulatione. 414
 ART. IV. De vitiis fidei oppositis. 418 & seq.
 CAPUT II. De spe theologica. 420
 ART. I. De natura, divisione, objecto & subjecto spei. *ibid.*
 Q. I. Quænam sint spei theologicae definitio & divisio 2°. Quid spei objectum constituat. 3°. Quænam sint circa spei subjectum præsertim observanda. *ibid.* & seq.
 ART. II. De certitudine fidei. 422
 Q. 1°. Quo sensu certa sit nostra futura beatitudinis spes. 2°. Quænam spem nostram erigere valeant. *ibid.* & seq.
 ART. III. De necessitate spei. 425
 Q. Quibus necessaria sit spes. *ibid.*
 PROP. Fictitius est status in quo mens tam purè Deum diligit, ut mercedis desiderio non moveatur, & in quo imperfectum sit actus spei elicere. 426
 Solvuntur objecta. 428
 ART. IV. De effectibus spei, & vitiis ipsi oppositis. 430
 CAPUT III. De caritate. 433
 ART. I. De natura & divisione caritatis. *ibid.*
 ART. II. De præcepto caritatis erga Deum. 434
 PROP. I. Extat caritatis erga Deum præceptum speciale, ab aliis præceptis distinctum. *ibid.*
 Solvuntur objecta. 435
 PROP. II. Actus caritatis necessitate medi-i ad salutem requiritur in omnibus ratione utentibus. 436
 PROP. III. Sæpè eliciendi sunt caritatis actus. 437
 Q. 1°. Qualis esse debeat gradus amoris Deo debiti. 2°. Utrum in hac mortali vita perfectè im-

- plere possimus diligendi Dei præceptum. 3°.
An debeamus pro viribus ad maiorem caritatem eniti, efficereque ut in nobis magis ac magis augeatur. 438 & seq.
- ART. III. De præcepto caritatis erga proximum. 441
- PROP. Tenemur proximum interno benevolentiae affectu diligere. 442
- Q. 1°. Quænam requirantur conditiones, ut legitima sit proximi dilectio. 2°. An proximi diligendi mandatum ad inimicos pertineat. 3°.
 Quid à nobis exigat illud præceptum. *ibid.* & seq.
- ART. IV. De ordine caritatis. 446
- Regulæ. 1. 2. 3. 4. 5. *ibid.* & seq.
- ART. V. De officiis caritatis. 451
- §. I. De eleemosyna. *ibid.*
- PROP. I. Datur præceptum eleemosynæ faciendæ, & quidem sub peccato mortali. 452
- PROP. II. Pauperibus in extrema necessitate positis subveniendum est ex bonis vitæ superfluis, licet ad statum decentiam necessariis. 453
- PROP. III. Pauperibus gravi necessitate laborantibus opitulandum est, etiam cum aliquo proprii status detrimento. *ibid.*
- PROP. IV. Pauperi communem necessitatem patienti subveniendum est ex illis quæ vitæ & status superflua sunt. 454
- Q. 1°. Quid status necessarium censeri debeat. 2°. Quid de iis sentiendum sit, qui nihil superflui sibi esse contendunt, quia parcimoniam adhibent, ut novam bonorum accessionem sine modo acquirant. 3°. An homini liceat superfluis parcere ut altiore ad statum perveniat. 4°.
 Quinam prætextus allegari soleant, ut faciendæ eleemosynæ præceptum eludatur, & quid de his sentiendum. 5°. Quibus ex bonis eroganda sit eleemosyna. 6°. Qui possint eam dare. 7°. Quibus faciendæ sit, 8°. Quinam sint fructus elec-

- mosynæ. 9°. Quænam illius conditiones. 455 & seq.
- §. II. De correptione fraterna. 463
- PROP. I. De correptione fraterna extat præceptum. *ibid.*
- PROP. II. Fraternalis correptionis præceptum in omnes, sed maxime in Superiores cadit. 464
- PROP. III. Non solum æquales ab æqualibus, sed etiam Superiores ab inferioribus corripiendi sunt. 465
- Q. 1°. Quando nam obliget præceptum correptionis fraternalis. 2°. Quodnam peccatum sit illius materia. 3°. Quis sit adhibendæ correptionis modus. *ibid.* & seq.
- ART. VI. De peccatis caritati oppositis. 468
- §. I. De odio Dei & proximi, ac schismate. *ibid.*
- §. II. De scandalo. 469

TRACTATUS

De virtute Religionis. 476

DISSERTATIO I.

De Actibus internis Religionis. 477

- Q. 1°. Quid devotionis nomine intelligendum sit. 2°. Quomodo definiatur oratio. 3°. Quotuplex sit. *Ibid.* & seq.
- CAPUT I. De necessitate orationis. 479
- PROP. Orotio Jure divino necessaria est. *Ibid.*
- Schol. un. de hujus præcepti ratione. 480
- CAPUT II. De orationis conditionibus. 482 & seq.
- CAPUT III. Pro quibus orandum sit. 489

- CAPUT IV. *Quid orandum sit.* 490
 CAPUT V. *De oratione Dominica.* 492
 CAPUT VI. *De horis canonicis.* 498
 ART. I. *Quinam teneantur Horas canonicas recitare.* 499 & seq.
 ART. II. *De causis quæ ab officii recitandi Lege eximunt.* 501
 ART. III. *Utrum, & quid restituere teneantur, qui officii recitationem, citra causam legitimam, omiserunt.* 502 & seq.
 ART. IV. *Quâ formâ recitandum sit Officium divinum.* 505 & seq.
 ART. V. *Quo tempore privatim recitandum sit Officium.* 506
 ART. VI. *Quis ordo, & quæ devoto in recitandis Horis adhiberi debeant.* 508 & seq.

DISSERTATIO II.

De Externis Religionis actibus. 511

- CAPUT I. *De juramento.* Ibid.
 ART. I. *De natura, nomine & divisione juramenti.* ibid & seq.
 ART. II. *An licitus sit juramenti usus.* 515
 PROP. *Licitus est juramenti usus.* ibid.
 ART. III. *De conditionibus ad licitè jurandum requisitis.* 518
 §. I. *De veritate in juramento requisita.* ibid. & seq.
 §. II. *De judicio ad juramentum requisito.* 522
 §. III. *De justitia ad rectè licitèque jurandum necessaria.* 524
 ART. IV. *De obligatione quam inducit juramentum promissorium, & de causis propter quas ea cessat.* 525
 ART. V. *De juramenti petitione.* 529 & seq.
 CAPUT II. *De voto* 531

- ARR. I. *De natura, divisione, & honestate voti.* 532 & seq.
 ART. II. *De obligatione quam inducit votum.* 535 & seq.
 ART. III. *De variis modis quibus cessat voti obligatio.* 538
 §. I. *An cessante causâ, vel mutatâ materiâ, cesset voti obligatio.* ibid.
 §. II. *De votorum commutatione.* 539 & seq.
 §. III. *De voti cessatione per dispensationem.* 542 & seq.
 §. IV. *De voti irrotatione.* 544
 SECTIO I. *De potestate quam habeant Superiores Regulares vota subditorum faciendâ irrita.* 545
 SECTIO II. *De parentum vel tutorum potestate in vota filiorum.* 546 & seq.
 SECTIO III. *Utrum maritus, uxoris, & vicissim uxor, mariti vota facere possit irrita.* 547 & seq.

DISSERTATIO III.

De vitiis Religioni oppositis. 549

- CAPUT I. *De superstitione.* ibid.
 ART. I. *De cultu indebito, & idololatria.* ibid.
 ART. II. *De divinatione.* 551 & seq.
 ART. III. *De vana observantia.* 555
 CAPUT II. *De blasphemia.* 558
 CAPUT III. *De tentatione Dei.* 560
 CAPUT IV. *De sacrilegio.* 561

TRACTATUS

De Peccatis. 564

DISSERTATIO I.

<i>De peccato in genere.</i>	ibid.
CAPUT I. De natura peccati.	565
PROP. Ratio formalis peccati sita est in mera privatione rectitudinis debitæ.	566
Solvuntur objecta.	568
CAPUT II. De causis peccati.	570 & seq.
PROP. Deus non est causa peccati.	573
Solvuntur objecta.	574
CAPUT III. De peccatorum distinctione.	578
ART. I. De specifica peccatorum distinctione.	ibid.
PROP. I. Peccatorum specifica distinctio non repetenda est ex oppositione notabiliter majori cum Lege.	ibid.
PROP. II. Non desumanda est à præceptorum distinctione.	579
PROP. III. Repetenda est ab oppositione specificè diversa cum Lege.	ibid.
ART. II. De peccatorum distinctione numerica.	580
REG. I. Distinctio peccatorum numerica repetenda est à distinctis objectis circa quæ versantur.	581
REG. II. Repetitur etiam à morali actuum interruptione.	ibid.
CAPUT IV. De peccatorum connexionem & inæqualitate.	582
CAPUT V. De effectibus peccati.	584
ART. I. De macula animæ à peccato inducta.	585

ART. II. De reatu pænæ, & ipsa pænâ peccati.	587
PROP. Æternæ sunt damnatorum pænæ.	ibid.
Solvuntur objecta.	589

DISSERTATIO II.

<i>De peccatis in specie.</i>	592
CAPUT I. De peccato originali.	593
ART. I. De peccati originalis existentia.	ibid.
PROP. Existit Peccatum originale.	594
ARG. I. Ex Scriptura sacra.	ibid.
Solvuntur objecta ex Scripturis.	596
ARG. II. Ex Patribus qui ante Pelagianam hæresim scripserunt.	600
Solvuntur objecta ex Patribus.	601
ARG. III. Ex præscriptione.	608
ARG. IV. Ex miseris quibus homo nascitur obnoxius.	610
ARG. V. Ex ingenta homini concupiscentia.	615
Solvuntur objecta.	617
ART. II. Utrum Adami peccatum unicuique proprium sit & inhærens.	620
PROP. Peccatum originale unicuique est proprium & inhærens.	621
Solvuntur objecta.	622
ART. III. De natura peccati originalis.	627
ART. IV. Quomodo peccatum Adami in posteros ejus transmittatur.	631
ART. V. De subjecto peccati originalis.	634
§. I. De argumentis quibus nituntur Theologi qui B. Virginem sine originali peccato conceptam fuisse negant.	635
§. II. De argumentis quæ afferuntur à Theologis qui B. Virginem sint originali macula conceptam affirmant.	638

- §. III. De Conciliorum & Summorum Pontificum
circa controversiam hanc decretis. 644
- COROLLARIUM. 645
- ART. IV. De effectibus peccati originalis. 646
- Q. I. Cur, deleto per Baptismum originali peccato, remaneant ipsius effectus. 647
- Q. II. Quænam sit pœna infantium, sine Baptismate morientium. 649
- PROP. I. Parvuli sine Baptismate mortui non fruuntur beatitudine naturali. 650
- PROP. II. Iidem infantes à visione Dei intuitiva exclusi, verum inde concipiunt dolorem. 653
- PROP. III. Sententia quæ infantes sine Baptismate mortuos, perpetuam ignis pœnam, sed mitissimam, pati affirmat, magis consentanea est Scripturæ & Patrum auctoritati. 654
- Solvuntur objecta. 657
- CAPUT. II. De peccato mortali & veniali. 663
- ART. I. An peccatum mortale & peccatum veniale ex natura sua differant. ibid.
- PROP. Admittenda sunt peccata quæ ex natura sua sint venialia. 664
- Solvuntur objecta. ibid.
- ART. II. Quænam potissimum ratione inter se differant peccatum mortale & peccatum veniale. 667
- ART. III. Utrum ex multis peccatis venialibus coalescere possit unum mortale. 669
- PROP. Ex multis peccatis venialibus fieri non potest unum mortale. ibid.
- ART. IV. Utrum peccatum ex genere suo mortale, fieri possit veniale, & vicissim. 671

8 # 4 7 # 8

